

sumari

Pròleg	9
Experiència	11
Del temor a l'agraïment	17
La batalleta	21
L'impacte	27
Aquí, als afores, viure és sentir-se vivint	33
La infermera: clau en la cura de les persones	37
El procés d'emmalaltir	41
Pensar en un títol adequat	45
Des del cor	51
¿Què hi puc fer jo per les meves artèries coronàries?	55
La por?... Per morir-se... o no!!!	61

Pròleg

Ermengol ens torna a fer somriure, presentant, un cop més, l'humor com una eina imprescindible per afrontar amb èxit l'aprenentatge de la vida.

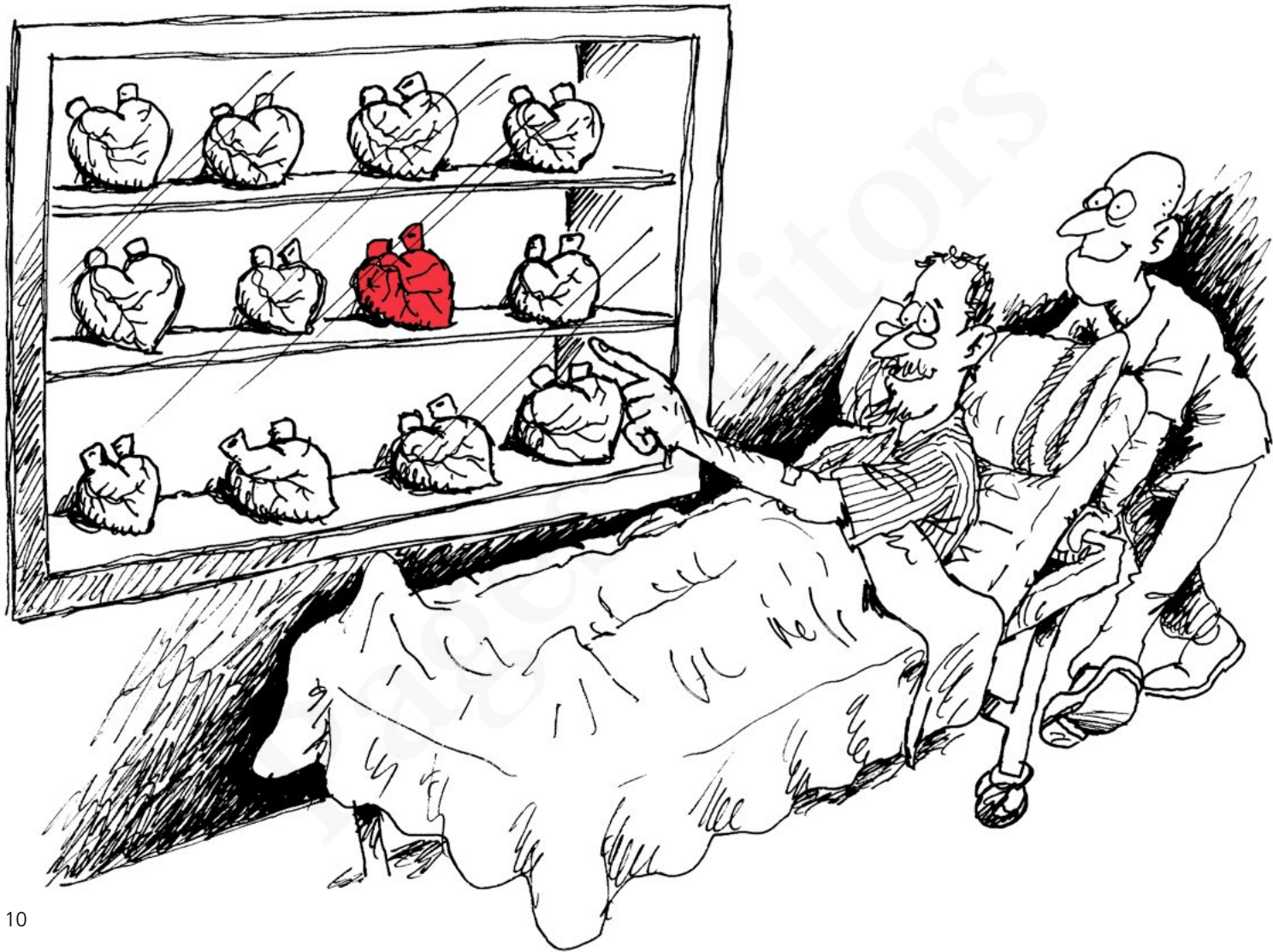
Vaig observar amb detall les caricatures del ninotaire, com sempre de traç àgil i desenfadat. Ara ens dibuixa íntimes emocions, pensaments o somiejos narcotitzats, en les difícils hores prèvies a una complexa intervenció i el seu postoperatori. Angoixa, por, confiança, sorpresa, esperança, compassió, vulnerabilitat, alleugeriment, deso-

rientació, gratitud, resignació. Sentiments que apareixen quan som sotmesos a actes mèdics complexos en entorns aliens i poc amables.

He gaudit dels textos de col·laboradors il·lustres amb un denominador comú d'humor i humanitat. Amb picades d'ullet a la mort, però sobretot a la vida. Que ens recorden com hauria de ser la relació metge-pacient i la necessitat de l'art i de la bellesa en el procés curatiu. Tot això fa que aquest llibre sigui una ofrena, un tònic per a l'esperit.

Ramón Mur Garcés

President del Col·legi Oficial de Metges de Lleida

EXPERIÈNCIA

El 2019 va ser un any potent per a mi, un gran any, que va començar amb un gran infart, un gran "canguelo", una gran operació, una gran lliçó, una gran prova, una gran experiència, una gran recuperació i un gran ànim per a recuperar la normalitat.

Quan un metge et diu que l'única solució al teu problema de salut és una intervenció quirúrgica, el pànic t'envaeix. Un pànic multiplicat per deu per a un pacient aprensiu, hipocondríac i poruc com jo. L'operació de cor, ni més ni menys. D'ençà que era un nen, he mirat de gestionar els desafiaments personals que et presenta la vida amb humor. L'humor m'ha ajudat sempre, en gairebé tots els aspectes de la vida i puc dir que, en aquest tràngol, també, i molt.

La nit anterior a la intervenció, un cardiocirurgia de l'equip que poques hores després m'havia d'operar, va visitar-me a l'habitació i em va recordar que l'operació podia sortir bé, però que també podia sortir malament. "Per protocol mèdic, tinc l'obligació d'explicar-li que també es poden

produir complicacions. He d'advertir-lo sobre això", em va dir el facultatiu en to serè i relaxat. Aquells dies a l'Hospital Vall d'Hebron vaig estar connectat a diversos aparells que no sabia descriure ara, però si una d'aquelles pantalles hagués mesurat el notable increment dels nivells de pànic que m'havien produït aquelles paraules, crec que aquell "angoixòmetre" hagués explotat. "Tranquil, es produeix en un cas de cada mil." I com podia jo saber si no portaven nou-cents noranta-nou casos abans del meu?

En les meves llargues hores a l'habitació 227 de la Vall d'Hebron i abans a l'habitació 621 de l'Arnau de Vilanova de Lleida, entre somnolència i somnolència, dibuixava a la meva petita llibreta negra. La temàtica dels dibuixos que veureu en aquest llibre que teniu a les mans era una, la meva situació personal. Fer dibuixos espontanis, amb una gran càrrega d'humor, de vegades fins i tot humor negre, sense esborrany previ, dibuixos que em sortien de l'ànima, del coret recautxutat, m'ajudava a portar aquesta difícil situació.

Sempre he tingut dubtes sobre la meua capacitat de resistència al dolor, pensava que aquesta circumstància era un bon moment per a experimentar aquest límit. Actualment la medicina ens estalvia tot tipus de patiment a causa del dolor, això ho puc dir clarament. M'ha ajudat molt confiar plenament en un equip sanitari de molt alt nivell, fins i tot amb reconeixement internacional. L'actitud positiva també és fonamental en aquests moments. Per a mi va ser essencial, en tot aquest procés, en el pre i postoperatori,

estar convençut que tot aniria bé. Crec que la predisposició mental positiva és vital per a afrontar una situació com aquesta.

M'agradaria que aquest llibre, i la meua experiència personal, ajudessin a més gent a enfrontar-se a l'experiència de passar per un quiròfan. Passar per una sala d'operacions és una circumstància que cap persona no vol ni ho desitja a ningú, però quan és inevitable, el que ens queda és confiar plenament en els metges i en un mateix.

Ermengol Tolsà Badia

Ninotaire

- © dels textos: Juan Flores González, Hernán Casciari, Matías Tolsà Montedoro, Ignasi Casado Zuriguel, Miguela Martínez Orduna, Mercè de Bergua Llop, Francesc Abella Pons, Salvador Miret Fallada, Fernando Worner Diz, Antoni Calvo i López, 2021
- © de les il·lustracions: Ermengol Tolsà Badia, 2021
- © del pròleg: Ramón Mur Garcés, 2022
- © d'aquesta edició: Pagès Editors, S L, 2022
Sant Salvador, 8 – 25005 Lleida
www.pageseditors.cat
editorial@pageseditors.cat

Primera edició: setembre de 2022
ISBN: 978-84-1303-394-5
DL L 577-2022

Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S L
www.bobala.cat

—| imprès a **Lleida** |—

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreueu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.